

The Story of R. Shimon bar Yohai

Part I: Strangers in a Familiar Land

1. The debate: *Shabbat 33b*

Why is [R. Yehudah b. Ilai] called “the first speaker on all occasions”? For R. Yehudah, R. Yose, and R. Shimon were sitting, and Judah b. Gerim was sitting with them. R. Yehudah began: “How good are the works of this nation! They have installed markets, baths, and bridges!” R. Yose remained silent. R. Shimon b. Yohai (Rashbi) responded: “Whatever they installed was for their own needs. They installed markets to situate whores in them, baths to pamper themselves, and bridges to collect tolls!” Yehudah b. Gerim retold their words, and the Empire heard of it. They pronounced: “Yehudah, who praised, shall be upraised; Yose, who remained silent, shall be exiled to Tzipori (Sepphoris); Shimon, who disparaged, shall be executed.”

ואמאי קרו ליה ראש המדברים בכל מקום? דיתבי רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ויתבי יהודה בן גרים גבייהו. פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות. ר' יוסי שתק. נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכס. הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות. אמרו: יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה לציפורי. שמעון שגינה יהרג.

2. The Setting: *Yevamot 62b*

It was said, That Rabbi Akiva had twelve thousand pairs of disciples, from Gevat to Antipatris, and they all died at the same time because they did not treat each other with respect. The world remained desolate until Rabbi Akiva came to the rabbis of the south and taught the Torah to them: Rabbi Meir, Rabbi Yehudah, Rabbi Yose, Rabbi Shimon, and Rabbi Eleazar ben Shammua. And it was they who revived the Torah at that time. It was taught: They all died between Pesah and Shavuot. Rabbi Hama bar Abba or perhaps Rabbi Hiya bar Avin said: All of them died a cruel death. What was it? Rabbi Nahman said: *Askera* (croup, diphtheria).

אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה והיה העולם שם עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע והם הם העמידו תורה אותה שעה תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת אמר רב חמא בר אבא ואיתימא ר' חייא בר אבין כולם מתו מיתה רעה מאי היא א"ר נחמן אסכרה.

Shabbat 33a-b

The Sages taught: *Askara* comes to the world for neglecting of the tithes. Rabbi Elazar b. Rabbi Yose says: For slander.... A question was raised: Did Rabbi Elazar b. Rabbi Yose say “for slander”, or perhaps “**also** for slander”? Come and hear: When our Sages entered the vineyard in Yavneh, Rabbi Yehuda, and Rabbi Elazar b. Rabbi Yose, and Rabbi Shimon were there, and this question [about *askera*] was asked before them: Why does it begin in the intestines and end in the mouth? Rabbi Yehuda bar Rabbi Ila’i, who was the chief speaker in every place, responded and said: Even though the kidneys advise, and the heart understands, and the tongue shapes, the mouth articulates. Rabbi Elazar b. Rabbi Yose, responded: Because one eats impure things – Does it enter your mind to say “impure things”? Rather, because one eats with it untithed things. Rabbi Shimon responded: For the sin of dereliction in the study of Torah.

תנו רבנן: אסכרה באה לעולם על המעשה. רבי אלעזר ברבי יוסי אומר: על לשון הרע... איבעיא להו: רבי אלעזר ברבי יוסי על לשון הרע קאמר, או דילמא אף על לשון הרע נמי קאמר? תא שמע: כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היה שם רבי יהודה ורבי אלעזר ברבי יוסי ורבי שמעון נשאלה שאלה זו בפניהם: מכה זו, מפני מה מתחלת בבני מעיים וגומרת בפה? נענה רבי יהודה ברבי אלעאי ראש המדברים בכל מקום ואמר: אף על פי שכליות יועצות, ולב מבין, ולשון מחתך, פה גומר. נענה רבי אלעזר ברבי יוסי ואמר: מפני שאוכלין בה דברים טמאין. דברים טמאים סלקא דעתך? אלא שאוכלין בה דברים שאינן מתוקנים. נענה רבי שמעון ואמר: בעון ביטול תורה.

Berakhot 48b

The *brakha* of *Ha-Tov ve-Hameitiv* (Who is good and bestows good) was instituted at Yavneh to commemorate the Beitar martyrs, as R. Matna said: The day that the Beitar martyrs were allowed to be buried they instituted *Ha-Tov ve-Hameitiv* at Yavneh: Good – because they did not decompose. Who bestows good – because they were allowed to be buried.

הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר. דאמר רב מתנא: אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב והמטיב, הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שניתנו לקבורה.

Berakhot 63b

Our Sages taught: When our rabbis gathered at the vineyard in Yavneh, Rabbi Yehuda, Rabbi Yosi, Rabbi Neḥemiah, and Rabbi Eliezer the son of Rabbi Yosi the Galilean were there. They all began with honor for

תנו רבנן כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היו שם רבי יהודה ורבי יוסי ור' נחמיה ור' אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי. פתחו כולם בכבוד

the host and expounded. Rabbi Yehuda, the first speaker in all places, began...

אכסניא ודרשו. פתח רבי יהודה
ראש המדברים בכל מקום...

3. Who was right? *Avoda Zara 2b*

R. Chaninah b. Papa, or, alternatively, R. Simlai sermonized: In the future, God will bring a Torah Scroll and place it in His lap, and say "Whomever occupied himself with this may come and claim their reward. Immediately, every nation gathered in...the Roman Empire entered first... God said to them, "What did you occupy yourselves with?" They replied, "Master of the Universe, we instituted many markets, we built many bathhouses, and we increased wealth, and only for Israel, so that they may busy themselves with Torah." God replied, "Fools! All that you've done was for your own needs: markets to place whores there, bathhouses to rejuvenate yourselves, and all gold and silver is Mine!" ...they immediately left dejectedly.

דרש ר' חנינא בר פפא, ואיתימא ר' שמלאי: לעתיד לבא מביא הקדוש ברוך הוא ס"ת [ומניחו] בחיקו, ואומר: למי שעסק בה יבא ויטול שכרו. מיד מתקבצין ובאין עובדי כוכבים... נכנסה לפניו מלכות רומי תחלה... אמר להם הקב"ה: במאי עסקתם? אומרים לפניו: רבש"ע, הרבה שווקים תקנינו, הרבה מרחצאות עשינו, הרבה כסף וזהב הרבינו, וכולם לא עשינו אלא בשביל ישראל כדי שיתעסקו בתורה. אמר להם הקב"ה: שוטים שבעולם, כל מה שעשיתם - לצורך עצמכם עשיתם, תקנתם שווקים להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמכם, כסף וזהב שלי הוא... מיד יצאו בפחי נפש.